word in using it in the sense of 'the *being* or taking place of what has not been before', when they comment on the word आश्चर्य 'wonderful', VI. 1. 174.; neither *Patanjali* and his comm., nor the *Káś.* or the *Siddhk.* make use of the word at this occasion.] E. अभूत and तद्भाव.

अभूतपूर्व Tatpur. m. f. n. (-र्वः-र्वा-र्वम्) Not having existed before, unprecedented; e. g. *Rámáy. Yuddhak.*: अभूतपूर्वो रामेण सेतुर्बद्धश्च सागरे. E. अभूत and पूर्व.

अभूतप्रादुर्भाव Tatpur. m. (-वः) Manifestation of what has not existed before; e. g. *Káś.* on *Pán.* ('इत्थंभूतेन कृतमिति च') कृतमिति क्रियासामान्ये करोतिर्वर्तते। नाभूतप्रादुर्भाव एव 'the verb 'to do' of which 'done' is the past part. means in this Sútra action in general, not (that special action which implies) manifestation of what has not existed before' i. e. कृतम् is there not to be taken literally, but as the general notion of verbal action. E. अभूत and प्रादुर्भाव.

अभूतरजस् Bahuvr. m. pl. (-सः) The name of a class of divinities in the fifth Manwantara; e. g. *Hariv.*: देवाश्चाभूतरजसस्तथा प्रकृतयो ऽपरे &c.; or *Bráhma Pur.*: देवाश्चाभूतरजसस्तथा प्रकृतयः स्मृताः; comp. *Wilson*'s *Vishnup.* p. 262. n. 15. E. अभूत and रजस् lit. 'in whom the condition of of Rajas or passionateness is non-existent'.

अभूताहरण Tatpur. n. (-णम्) A covert or metaphorical expression; *Sáhityad.*: ....व्याजाश्रयं वाक्यमभूताहरणं मतम्; as in the following instance where the death of Aśwatthámán is reported under the metaphor of a prostrate elephant: अश्वत्थामा हत इति पृथासूनुना स्पष्टमुक्त्वा स्वैरं शेषे गज इति किल व्याहृतं सत्यवाचा. E. अभूत and आहरण.

अभूति Tatpur. f. (-तिः) [1] Non-existence, non-entity; e. g. *Vájas.*: अभूत्यै स्वपनम् (in the Purushamedha the priest consecrates a drowsy man as a symbol of Sleep to Non-existence). [2] The not being, the not becoming of; e. g. *Śatap.* or *Bríhadár.*: तद्धैतत्पश्यन्नृषिर्वामदेवः प्रतिपेदे। अहं मनुरभवं सूर्यश्चेति तदिदमप्येतर्हि य एवं वेदाहं ब्रह्मास्मीति स इदं सर्वं भवति तस्य ह न देवाश्चनाभूत्या ईशत (*Śank.*: देवा महावीर्याश्च न अपि अभूत्यै अभवनाय ब्रह्मसर्वभावस्य नेशते न पर्याप्ताः; *Sáyaṅa*: अभूत्यै सर्वात्मकब्रह्मभावस्याभवनाय न पर्याप्ताः 'they are not able to prevent him to become Brahma'). E. अ neg. and भूति.

अभूमि Tatpur. f. (-मिः) [1] Anything but earth, anything but a solid ground; e. g. *Kátyáy. Śrautas.*: शूलं चाभूमौ (*Yájnikad.*: अध्वर्युस्तद्धृदयशूलं न पृथिव्यां नाप्सु निक्षिपेत्, he is not to put it down anywhere, i. e. he is to hold it up). [2] No object for; e. g. *Śákunt.*: स खलु मनोरथानामभूमिर्विसर्जनावसरसत्कारः (comm. अभूमिः = अविषयः) 'the honour (Indra conferred on me) at the occasion of dimissing me, was indeed no object for (i. e. beyond) my wishes'; or *Śiśupálabadha*: अभूदभूमिः प्रतिपक्षजन्मनां भियाम् (comm. अभूमिरविषयः) 'he was no object for fear from enemies', i. e. he was fearless. [[3] A bad or unsuitable ground.] E. अ neg. or deter. and भूमि.

अभूमिज Tatpur. m. f. n. (-जः-जा-जम्) Not grown in (arable) lands, grown in marsh-lands; e. g. *Suśruta*: अनार्तवं व्याधिहतमपर्यागतमेव च। अभूमिजं नवं चापि न धान्यं गुणवत्स्मृतम्। नवं धान्यमभिस्यन्दि लघु संवत्सरोषितम् &c. [For the culture of rice in India in dry arable lands and in marsh-lands (the flooded rice) comp. *Crawfurd*'s *Indian Archip.* I. p. 357 ff.; and for the medicinal effect of either, *Ainslie*'s *Materia Indica* I. 341. 'the produce of the *caar* crop (the flooded rice) which is reapt in October, he (Agastya) considers as of a different quality; this he says "*will bring on indigestion, flatulency, eruptions on the skin, and other evils;*" he finishes by saying, that "*a person had better beg his bread, than eat the rice of the caar crop*".] E. अ neg. and भूमिज, or अभूमि -ज.

अभूयिष्ठ Tatpur. m. f. n. (-ष्ठः-ष्ठा-ष्ठम्) Not very numerous, few, scanty; e. g. *Hitop.*: असंख्यितमभूयिष्ठं वृष्टिवातसमाकुलम्। .....एवंभूतं महीपालः परसैन्यं विघातयेत्. E. अ neg. and भूयिष्ठ.

अभूरि Tatpur. m. f. n. (-रिः-रिः-रि) Few, some, several (*Wilson*). E. अ neg. and भूरि.

अभूष Bahuvr. m. f. n. (-षः-षा-षम्) Without ornaments, unadorned; e. g. *Bhaṭṭik.*: शोकादभूषैरपि भूषकासांचकार नागेन्द्ररथाश्वमिश्रैः (comm.: अभूषैः = अनलङ्कारैः or भूषारहितैः). [In one Ms. of the *Gaṅaratnamah.* अभूष occurs in the *Gaṅa* अपूपादि to *Pán.* V. 1. 4., where two other Mss. of the same work read आवाष and the Calc. ed. of *Pánini* अवोष. The latter word is omitted in the Mss. of the *Káś.* and two other Gaṅa-lists at my use; the word अभूष as a base of the derivatives अभूषीय and अभूष्य and these derivatives themselves appear therefore very doubtful.] E. अ priv. and भूषा.

अभूषीय and **अभूष्य**. See the preceding word of which they would be derived by taddh. aff. छ and यत्.

अभृत Tatpur. 1. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Unsupported, not maintained, not hired or paid (with any thing, as a servant); e. g. *Manu*: गोपः क्षीरभृतो यस्तु स दुह्याद्दशतो वराम्। गोस्वाम्यनुमते भृत्यः सा स्यात्पाले ऽभृते भृतिः [*Kull.*: (अभृते =) भक्तादिरहिते; *Víram.*: सैषा भृतिः पूर्वं द्रव्यान्तरेणाभृते ज्ञेया। यस्तु द्रव्यान्तरेण भृतः। तत्र तदेव भृतिरित्यर्थः].

2. m. (-तः) The name of a Gotra-chief (according to a Ms. of the *Káśikávr.*, where the word occurs in the *Gaṅa* नडादि to *Pán.* IV. 1. 99.). E. अ neg. and भृत.

अभृत्रिम Tatpur. m. f. n. (-मः-मा-मम्) Not supported, not hired, not paid; e. g. *Bhaṭṭik.*: असंस्कृत्रिमसंव्यानावनुप्तिमफलाशिनौ। अभृत्रिमपरिवारौ पर्यभूतां तथापि माम् (*Jayam.*: मृगाणाममनुष्यत्वादभृत्रिमः परीवारो ऽनुजीविलोको ययोस्तौ मृगपरीवारौ i. e. 'having an unpaid retinue, viz. the deers of the forest'). E. अ neg. and भृत्रिम.

अभृश Tatpur. m. f. n. (-शः-शा-शम्) Not much, little; e. g. *Káś.* on *Pán.* भृशादिभ्यो॰॰ (III. 1. 12.): अभृशो भृशो भवति भृशायते. E. अ neg. and भृश.

अभेद I. Tatpur. m. (-दः) [1] Undividedness, close union; e. g. *Hitop.*: अभेदेन च युध्येयु रक्षेयुश्च परस्परम्; or *Bhartṛih. Śringáraś.*: अदर्शने दर्शनमात्रकामा दृष्टा परिष्वङ्गरसैकलोला। आलिङ्गितायां पुनरायताक्ष्यामाशास्महे विग्रहयोरभेदम्. [2] Sameness, identity; e. g. *Kaiyy.* (on *Patanj.* to *Pán.* I. 1. 9.): स्पृष्टताद्यभेदाद्विवारादिभेदे ऽपि यथा भवति तथा स्पृष्टतादिभेदे ऽपि विवाराद्यभेदात्प्राप्नोतीति प्रश्नः; or *Bharatas.* on *Bhaṭṭik.* 1. 21.: क्षत्रियत्वं ब्राह्मणत्वं चान्योन्यप्रयोजनकं जातिव्यक्त्योरभेदोपचारात्. — The term is of frequent occurrence in *philosophical* works; e. g. *Viśwan.* on a *Nyáya S.*: